Valtiovarainministeriö HE 211/2021 vp Lisäselvitys

Valtiovarainvaliokunnan verojaostolle

Vastauksia verojaoston kokouksessa esille nousseisiin kysymyksiin:

1. Mikä on VM:n näkemys, kun otetaan huomioon, että Suomessa on julkisomisteisia Mankala-yhtiöitä, vaarantaako tämä esitys näiden asemaa komission oikeuskäytännössä?
   Ei, koska tässä esityksessä ei säädetä Mankala-yhtiöiden osalta mitään. Komissio on jo noin 10 vuotta sitten tutkinut Mankala-periaatteesta sille tehtyä kantelua. Kanteluun ei tuolloin annettu mitään ratkaisua, vaan asia jäi sillensä. Asian nostaminen esille komission kanssa ei VM:n näkemyksen mukaan edesauta periaatteen säilyttämistä suomalaisessa oikeuskäytännössä. Energiateollisuus ry ei kuitenkaan ole ollut huolissaan asian avaamisesta komission kanssa.

2. Mikä esityksen vaikutus on vesivoimayhtiöille (esim. Kemijoki Oy)?
   Esityksellä ei ole mitään vaikutusta vesivoimayhtiöille. Eduskunnan asiaa koskeva lausuma koskee vain ydinvoiman tuottamista Mankala-periaatteella, joten muita energiantuotantomuotoja ei ole käsitelty komission kanssa, eikä ole tarkoitus myöskään jatkossa käsitellä. Siten myöskään mahdollinen tuleva infrapoikkeuksen laajentamista koskeva hallituksen esitys ei vaikuttaisi vesivoimayhtiöihin.

3. Miten ja missä aikataulussa asiaa konkreettisesti etenee komission kanssa, kun otetaan huomioon eduskunnan 2018 hyväksymä lausuma?
   Asiassa odotetaan lisätietoja Teollisuuden voiman suunnittelemasta uudesta lähestymistavasta, koska alkuperäinen malli – johon myös TVO itse vaikutti – ei menestynyt komission kanssa käydyissä neuvotteluissa. Sen jälkeen asiaa arvioidaan VM:ssä, ja esitetään sitten komissiolle. TVO on 31.5. toimittanut alustavaa pohdintaa yhdestä vaihtoehdosta, ja silloin asiaa selvitettiin yhtiön kanssa parin sähköpostin verran. Yhtiölle ei ole annettu mitään määräaikaa asiaan palaamiselle.

4. Koskeeko mahdollinen rajaus vain ydinvoimayhtiöitä eikä vesivoimayhtiöitä ja onko asiaa edistetty vesivoimayhtiöiden osalta?
   Toistaiseksi ei ole tiedossa mitään sähköntuotantoa koskevaa poikkeusta, jonka komissio hyväksyisi. Kaikkia Mankala-yhtiöitä koskevaa poikkeusta tuskin voidaan säätää, koska se todennäköisesti johtaisi Mankala-periaatteen käyttöönottoon myös täysin uusilla aloilla, ja saattaisi vaarantaa koko yhteisöverojärjestelmän. Vesivoimayhtiöiden osalta asiaa ei ole edistetty.

Antti Sinkman
Erityisasiantuntija
Valtiovarainministeriö